

Erkki Kalervo Laitinen

**"Taistellen puolesta maas"
- Eliitin sankarivainajat**

**”Taistellen puolesta maas” –
Eliitin sankarivainajat**

Tämä teos on omistettu kaikille maamme sankarivainajille.

*”Kaunis on kuolla, kun joukkosi eessä urhona kaadut,
Taistellen puolesta maas, puolesta heimosikin.
Hehkuvin mielin puoltaan nouse syntymämaatas,
Riemuiten lastesi vuoks uhriksi henkesi suo!
Eespäin voittohon siis, te sankarit vahvat ja nuoret!
Väistymys mielestä pois! Pelvosta tunnetta ei.
Joukon maine mustuvi aina, kun vimmassa taiston
Nuorien eessä sä vaan vanhuksen kuolevan näät.
Nuorukaiselle kuolla kuuluu, kun hällä vielä
kutrissa tuoksuavat nuorteat kukkaset on.
Naisista kaunis, miehistä rohkea aina hän olkoon,
Taistossa kaatuen hän kaunis on kuolossa myös.”*

Ateenalaisten laulu (1933)

Erkki Kalervo Laitinen

**”Taistellen puolesta maas” – Eliitin
sankarivainajat**

© 2025 Erkki Kalervo Laitinen

Kustantaja: Vaasan Yritysinformaatio Oy, Vaasa

Kirjapaino: Libri Plureos GmbH, Hampuri, Saksa

ISBN 978-952-69626-4-1

Kansikuva: Sankarihautajaiset Lappeenrannassa 19.5.1940. Lähde: SA-kuva (numero 10215), jota muokattu.

Sisällysluettelo

Sisällysluettelo	5
Esipuhe.....	10
1. Kaijus Jorma Gallen-Kallela 22.11.1898 – 1.12.1939.....	17
1.1. <i>Luutnantti Jorma Gallen-Kallela</i>	17
1.2. <i>Kaatuneen isä: Adjutantti Akseli Gallen-Kallela</i>	23
2. Arvo Johannes ”Jussi” Tapola 13.04.1916–14.12.1939	31
2.1. <i>Reservin vänrikki ”Jussi” Tapola</i>	31
2.2. <i>Kaatuneen setä: Jalkaväenkenraali Kustaa Tapola</i>	33
3. Paavo Aatos Pihlajamaa 31.12.1913-28.1.1940.....	40
3.1. <i>Reservin alikersantti Paavo Pihlajamaa</i>	40
3.2. <i>Kaatuneen puolison isä: Tasavallan Presidentti Kyösti Kallio</i>	44
4. Klaus Gustaf Herbert Kekoni 7.10.1919 – 15.2.1940	55
4.1. <i>Tykistökoulun oppilas Klaus Kekoni</i>	55
4.2. <i>Kaatuneen isä: Kenraalimajuri Kaarle Heikki Kekoni</i>	57
5. Lauri Einari Heikkinen 12.8.1910-7.3.1940.....	64
5.1. <i>Vapaaehtoinen sotamies Lauri Einari Heikkinen</i>	64
5.2. <i>Kaatuneen isä: Ministeri P.V. Heikkinen</i>	68
6. Carl-Henrik Birger Åkerman 22.08.1909-11.03.1940.....	74
6.1. <i>Reservin luutnantti Carl-Henrik Birger Åkerman</i>	74
6.2. <i>Kaatuneen isä: Kenraaliluutnantti Birger Alarik Åkerman</i>	77
7. Carl Gustaf Schauman 25.5.1892-30.5.1940.....	83

7.1. Eversti Carl Gustaf Schauman	83
7.2. Kaatuneen isä: Kenraaliluutnantti Fredrik Waldemar Schauman	86
8. Reino Sakari Reinikka 12.3.1913-25.7.1941.....	91
8.1. Tähystäjä, reservin vänrikki Reino Sakari Reinikka	91
8.2. Kaatuneen isä: Ministeri Tyko Henrik Reinikka	94
9. Risto Runar Ekala 2.11.1919-10.8.1941.....	101
9.1. Vänrikki Risto Runar Ekala.....	101
9.2. Kaatuneen setä: Kenraalimajuri Aaro Pajari	103
10. Mauno Ilmari Koivisto 10.6.1915-13.8.1941.....	110
10.1. Vänrikki Mauno Ilmari Koivisto	110
10.2. Kaatuneen isä: Ministeri Juho Koivisto.....	113
11. Aarne Ylermi Sihvo 7.4.1923-24.8.1941.....	121
11.1. Tykkimies Aarne Ylermi Sihvo.....	121
11.2. Aarne Ylermi Sihvon isä: Jalkaväenkenraali Aarne Sihvo	124
12. Kaarlo Erkki Viktor Salmio 13.4.1921-30.8.1941	132
12.1. Kadetti, vänrikki Kaarlo Erkki Viktor Salmio	132
12.2. Kaatuneen isä: Eversti Into Salmio.....	134
13. Rolf Polón 04.10.1922-04.09.1941 ja Tauno Polón 5.9.1921-10.7.1944.....	141
13.1. Sotamies Rolf Eino Wilhelm Polón.....	141
13.2. Vänrikki Tauno Eino Edvard Polón	144
13.3. Kaatuneiden isä: Eversti Berndt Eino Edvard Polón.....	147

14. Rudolf "Rudi" 23.8.1911-12.10.1941 ja Lauri Karl Gustaf Walden 17.3.1919-14.6.1944.....	159
14.1. <i>Sotamies Ruuolf "Rudi" Walden</i>	159
14.2. <i>Kapteeni Lauri Karl Gustaf Walden</i>	162
14.3. <i>Kaatuneiden isä: Jalkaväenkenraali Karl Rudolf Walden</i>	167
15. Pehr Erik Svinhufvud 11.4.1922-2.11.1941	176
15.1. <i>Sotamies Pehr Erik Svinhufvud</i>	176
15.2. <i>Kaatuneen isoä: Presidentti Pehr Evind Svinhufvud</i>	179
16. Kauno Pekka Kalervo Talvela 2.6.1915-6.12.1941.....	187
16.1. <i>Luutnantti Kauno Pekka Kalervo Talvela</i>	187
16.2. <i>Kaatuneen setä: Jalkaväenkenraali Paavo Juho Talvela</i>	191
17. Jorma Veikko Salovaara 5.10.1915-11.12.1941	199
17.1. <i>Vänrikki Jorma Veikko Salovaara</i>	199
17.2. <i>Kaatuneen isä: Ministeri Väinö Veikko Salovaara</i>	202
18. Urho Erik (Erkki) Felix Lindén 9.2.1921-10.3.1942.....	210
18.1. <i>Vänrikki Urho Erik (Erkki) Felix Lindén</i>	210
18.2. <i>Kaatuneen isä: Lääkintäkenraalimajuri Väinö Lindén</i>	213
19. Mauri Henrik Palojärvi 6.2.1920-13.10.1942.....	221
19.1. <i>Vänrikki Mauri Henrik Palojärvi</i>	221
19.2. <i>Kaatuneen isä: Kenraalimajuri Väinö Henrik Palojärvi</i>	227
20. Berndt Torolf Winell 24.07.1920-22.12.1942.....	235
20.1. <i>Luutnantti Berndt Torolf Winell</i>	235
20.2. <i>Kaatuneen isä: Kenraalimajuri Claes Bertil Napoleon Winell</i>	238
21. Esko Armas Laatikainen 7.3.1920-28.12.1942.....	246

21.1. Vänrikki Esko Armas Laatikainen.....	246
21.2. Kaatuneen isä: Jalkaväenkenraali Taavetti Laatikainen.....	250
22. Juhani Wilhelm Paasikivi 20.11.1901-30.12.1942	259
22.1. Everstiluutnantti Juhani Wilhelm Paasikivi	259
22.2. Kaatuneen isä: Presidentti Juho Kusti Paasikivi	262
23. Erik Gustav Martin Heinrichs 14.4.1923-3.3.1943	272
23.1. Vänrikki Erik Gustav Martin Heinrichs.....	272
23.2. Kaatuneen isä: Jalkaväenkenraali Axel Erik Heinrichs	276
24. Georg Alfthan 21.8.1913-3.08.1943	287
24.1. Luutnantti Georg Alfthan.....	287
24.2. Kaatuneen isä: Kenraaliluutnantti Carl Johan Woldemar Alfthan	291
25. Mauri Viktor Hersalo 2.5.1923-4.11.1943	298
25.1. Luutnantti Mauri Viktor Hersalo	298
25.2. Kaatuneen isä: Kenraaliluutnantti Niilo Viktor Hersalo.....	303
26. Jouko Juhani Sihvo 4.10.1921-9.6.1944.....	312
26.1. Luutnantti Jouko Juhani Sihvo.....	312
26.2. Kaatuneen isä: Kenraalimajuri Johannes (Jussi) Sihvo.....	315
27. Bjarne Wilhelm Melander 8.12.1924-15.6.1944	324
27.1. Korpraali Bjarne Wilhelm Melander.....	324
27.2. Kaatuneen isä: Kenraalimajuri Lars Rafael Melander	328
28. Matti Ilmari Kalliokoski 25.12.1919-18.6.1944.....	335
28.1. Luutnantti Matti Ilmari Kalliokoski	335
28.2. Kaatuneen isä: Ministeri Viljami Kalliokoski.....	339

29. Ville-Juhani Poppius 6.6.1926-22.6.1944	348
29.1. <i>Oppilas Ville-Juhani Poppius</i>	348
29.2. <i>Kaatuneen isä: Kenraaliluutnantti Uolevi Poppius</i>	350
30. Eliitin sankarivainajat: yhteenveto	358
Kirjalliset lähteet	361

Esipuhe

Tämän teoksen kohteena ovat suomalaisen eliitin talvi- ja jatkosodan sankarivainajat. Eliitti määritellään yleisesti pieneksi joukoksi ihmisiä, jotka asemansa, valtansa, erityisominaisuuksiensa tai saavutustensa ansiosta pystyvät vaikuttamaan yhteiskuntaan voimakkaasti.¹ Tässä teoksessa eliitti rajataan koskemaan ministereitä ja korkeita sotilashenkilöitä, joilla oli poliittista tai sotilaallista ja usein myös taloudellista valtaa. Tässä yhteydessä korkeilla sotilashenkilöillä tarkoitetaan kenraaleja tai erityisesti ansioituneita everstejä. Sankarivainajalla tarkoitetaan sotatoimissa surmansa saanutta omiin joukkoihin kuulunutta henkilöä.² Kuolemaa isänmaan puolesta pidetään usein parhaana ja kunniakkaana kuolemana. Toisen maailmansodan aikainen Suomi ei ollut poikkeus: sotilaan kuolemaa rintamalla nimitettiin sankarikuolemaksi.³ Talvi- ja jatkosodan uhrien määrä kaatuneina sankarivainajina, kadonneina ja haavoittuneina oli pienelle Suomelle valtava tappio. Tilastojen mukaan sodissa 1939-1945 menehtyi yhteensä 94 677 suomalaista, joista 26 354 sai surmansa talvisodassa sekä 68 323 jatkosodassa ja Lapin sodassa.⁴ Suomen virallinen länän olevan väestön määrä 31.12.1940 oli 3 695 617, joten menehtyneiden osuus koko väestöstä oli 2.56 %.⁵

Suomi oli vielä talvi- ja jatkosodan aikaan maatalousyhteiskunta, joten suuri osa sankarivainajista oli maaseudun perheiden lapsia. Menehtyneiden joukossa oli 22 125 maanviljelijää, 4 596 maanviljelijän poikaa ja 58 maanviljelijän tytärtä (lottaa). Maatyömiehiä kaatui 4 012 ja sen lisäksi huomattava määrä pientilallisia, pientilallisten poikia ja pienviljelijöitä. Suurimmalla osalla sankarivainajista oli peruskoulutuksena kansakoulu, joka tuli pakolliseksi kaikille vuoden 1921 oppivelvollisuuslain perusteella. Sotien aikaan lukio- ja ylioppilastutkinnot olivat mahdollisia pääasiassa varakkaammille perheille, kuten eliitille, sillä ne yleistyivät tavallisen väestön joukossa vasta 1950- ja 1960-luvuilla. Eliitin osuus väestöstä ja sankarivainajista oli määritelmänkin mukaan pieni, mutta vaikuttavuudeltaan huomattava. Eliitin sankarivainajat olivat enimmäkseen vapaaehtoisia koululaisia, opiskelijoita tai akateemisen sivistyksen saaneita nuoria. Tilaston mukaan sodissa kaatui tästä viiteryhmästä 1 363 opiskelijaa, 478 koululaista ja 392 ylioppilasta. Sotien aikaan yliopisto-opiskelu oli tavalliselle kansalle vielä harvinaista,

¹ <https://fi.wikipedia.org/wiki/Eliitti>

² <https://fi.wikipedia.org/wiki/Sankarivainaja>

³ Kemppainen, Ilona (2006), tiivistelmä.

⁴ <https://www.sotasampo.fi/fi/casualties/>

⁵ https://fi.wikipedia.org/wiki/Suomi_1940-luvulla

mutta eliitille tavallista. Menehtyneiden joukossa oli kuitenkin 75 filosofian ylioppilasta, 22 kandidaattia, 74 maisteria ja 10 tohtoria.⁶ Sen lisäksi sankarivainajista oli osa suorittanut muun alan (esimerkiksi kauppa- tai oikeustieteen tai teknillisen alan) yliopistotutkinnon.

Toisen maailmansodan aikana kaikissa sodassa mukana olleissa maissa valtiovalta harjoitti ohjattua mielipidemuokkausta. Sitä toteutettiin useimmissa tapauksissa sodan erityisoloja varten joko valtiojohdon omatoimisesti tai sitten miehittäjien määräyksestä luoduilla propaganda- ja sensuurijärjestelmillä. Suomessa oli loka-kuusta 1939 lokakuuhun 1947 asti tasavallan suojelulakiin nojautunut sensuuri-asetus. Sensuuriasetus antoi valtiovalalle varsin laajat sensorivaltuudet.⁷ Sodan aikana etenkin eliitin eli kenraalikunnan ja ministereiden läheisistä sankarivainajista ei sensuurin takia voitu antaa yleisölle täsmällisiä tietoja. Sensuurin tarkoituksena oli ylläpitää kansalaisten moraalia ja varmistaa, että sotatilanteesta ei levitetty liikaa tietoa, joka voisi heikentää sodan kannalta tärkeää julkista mielipidettä tai turvallisuutta. Tämä tarkoitti esimerkiksi sitä, että sotaan liittyviä epäonnistumisia tai vaikeuksia ei välttämättä kerrottu avoimesti, ja lehdissä julkaisiin vain hallituksen ja armeijan hyväksymiä tietoja.

Eliitin sankarivainajista tiedottaminen voi vaikuttaa kansan yleiseen mielipiteeseen kahdella tavalla. Jos tiedottaminen on runsasta ja avointa, viestii se viholliselle, että se on onnistunut vakavasti vahingoittamaan Suomen eliittiä. Samalla se voi lietsoa tappiomielialaa kansan keskuudessa. Jos eliitin sankarivainajista tiedotetaan erittäin vähän, syntyy kansalle helposti käsitys, etteivät eliitin lähiomaiset ole olleet rintamalla muiden rinnalla puolustamassa Suomea, vaan jossakin rintaman takana vaarattomassa asemassa ja tehtävässä, mikäli heidät yleensä kutsutaan asepalvelukseen. Tällainen käsitys saattaa hajottaa kansaa ja aiheuttaa ristiriitoja eliitin ja kansan välille. Suomessa eliitin sankarikuolemista viestittiin todennäköisesti niin, että niistä kerrottiin lehdistössä samalla tavalla kuin muistakin sankarivainajista, yleensä pienellä rivi-ilmoituksella, eikä vainajan taustaa korostettu millään tavalla. Jos sankarikuolemaan liittyi jotakin erityisen sankarillista, voitiin vainajan teoista, taustasta ja sankarihautajaisista kertoa pienellä uutisella, jolla voitiin vaikuttaa positiivisesti yleisteen mielipiteeseen. Lehdistössä julkaistut omaisten laatimat eliitin sankarivainajien kuolinilmoitukset olivat yleensä näyttäviä, mutta eivät erottuneet merkittävästi muista kuolinilmoituksista, joita oli valtavasti sodan aikana.

⁶ <https://www.sotasampo.fi/fi/casualties/>

⁷ Rusi, Alpo (1982), s. 17.

Eliitin sankarivainajia on käsitelty kirjallisuudessa erittäin vähän. Kysymykseen on suoraan puuttunut ainoastaan Turun Sanomat, jossa Seppo Sudenniemen artikkeli ”Kenraalikunnasta parikymmentä menetti talvi- ja jatkosodan aikana läheisiään” ilmestyi 21.5.2006.⁸ Sudenniemen selvityksen mukaan noin 60 kenraalista joka kolmas menetti sodissa lähisukulaisiaan. Kaikkiaan 20 suomalaista kenraalia ja päämajan kenttäpiispa kuuluivat talvi- ja jatkosodan aikana niihin Suomen sodanjohdon edustajiin, joiden lähiomainen koki sankarikuoleman. Turun Sanomien mukaan henkilökohtaisia menetyksiä kärsivät myös presidentit Pehr Svinhufvud, Kyösti Kallio ja Juho Kusti Paasikivi. Sen lisäksi useiden ministerien pojat kokivat sankarikuoleman rintamalla. Sudenniemen artikkeli on tärkeä, sillä sodan- ja valtionjohdon uhrin olivat siihen asti olleet tuntematon luku. Hajatietoja on ollut vain joistakin menetyksistä. Turun Sanomien artikkeli osoittaa, että myös valtakunnan eliitti menetti 1939-1945 sodissa omaisiaan sankarivainajina suhteellisen paljon. Systemaattista selvitystä eliitin sankarivainajien määrästä, tehtävistä ja asemasta sodan aikana ei ole kuitenkaan tehty.

Tämän hankkeen tarkoituksena on kirjoittaa tietoteos, jossa käsitellään yksityiskohtaisesti eliitin sankarivainajien määrää, joukko-osastoa, asemaa ja olosuhteita, joissa sotilas on kaatunut. Eliitin sankarivainajilla tarkoitetaan teoksessa ylimmän sotilasjohdon ja ministereiden lähiomaisia, jotka ovat kaatuneet 1939-1945 sotien aikana. Teoksen tavoitteena on tuottaa tietoa, jonka perusteella voidaan arvioida millaisessa asemassa ja olosuhteissa eliitin lähiomaiset toimivat rintamalla ja kaatuivat suhteutettuna siihen, millaisissa olosuhteissa ”tavallisten perheiden” pojat kaatuivat. Teos tuottaa eliitin sankarivainajista uutta tietoa, jolla voi olla huomattava vaikutus nykyisiin käsityksiin kenraalikunnan ja ministereiden henkilökohtaisista uhrauksista sotien aikana. Teos on tarkoitettu kaikille sotahistoriasta kiinnostuneille henkilöille. Tietokirjassa esitellään yksityiskohtaisesti noin 30 eliitin sankarivainajan tausta, asema ja toiminta sodan aikana sekä olosuhteet, joissa henkilö on kaatunut. Jokaisen sankarivainajan tapauksessa esitellään eliittiin kuuluvan lähiomaisen asema, ura ja suhde sankarivainajaan. Kirjan lopussa tehdään yhteenveto ja keskustellaan tietokirjan sisällön merkityksestä. Tietokirjan lähteinä on käytetty sotahistoriallista kirjallisuutta, sota-ajan sanomalehtiä, kaatuneiden kantanotteja, taistelukertomuksia ja sotapäiväkirjoja.

Taulukossa 1 on esitetty teoksessa käsiteltävät sankarivainajat, joita on yhteensä 31. Sankarivainajat on esitetty kaatumisjärjestyksessä. Luettelon sankarivainajista 22 on kenraalien lähisukulaisia. Kenraalien luetteloon on otettu mukaan myös

⁸ <https://www.ts.fi/uutiset/1074121950>

poikansa (Erkki Salmio) menettänyt eversti Into Salmio sekä eversti Eino Polón, jonka kaksi poikaa (Rolf ja Tauno Polón) kokivat sodassa sankarikuoleman. Ministereiden lähisukulaisia sankarivainajien luettelossa on 7, jossa on mukana Rudolf Waldenin kaksi sodassa menehtynyttä poikaa ("Rudi" ja Lauri Walden). Waldenin pojat sisältyvät myös kenraalien läheisten sankarivainajien lukuun. Rudolf Walden toimi puolustusministerinä talvisodan jälkeen 27.3.1940-27.11.1944. Lisäksi hänet ylennettiin jalkaväenkenraaliksi 3.6.1942. Luettelossa on mukana myös kolmen presidentin (Kyösti Kallio, Pehr Evind Svinhufvud ja Juho Kusti Paasikivi) sekä valtiohoitaja Carl Gustaf Emil Mannerheimin adjutanttin (kansallistaiteilija Akseli Gallen-Kallelan) lähisukulainen (poika Jorma Gallen-Kallela). Sankarivainajista 25 on eliitin edustajien poikia, yksi lapsenlapsi, kaksi veljenpoikia, yksi tyttären mies ja yksi sisarenpoika. Taulukon 1 luettelon sankarivainajat kartoitettiin käyttämällä muun muassa hyväksi Seppo Sudenniemmen (2006) artikkelia, kenraaleiden ja ministerien sukutietoja ja kuka on kukin-sivustoa⁹. Luettelo ei todennäköisesti ole täysin kattava, jolloin siitä saattaa tehtyjen rajausten takia puuttua eliitin sankarivainajia. Toivottavaa on, että luettelon 31 sankarivainajaa antavat kuitenkin käsityksen siitä, millaisissa tehtävissä ja asemissa eliitin kaatuneet lähisukulaiset toimivat sotien aikana.

Tämän kirjan kirjoittaminen ei ollut helppoa. Suurimman vaikeuden tuotti materiaalin kerääminen ja sen työstäminen luettavaan muotoon. Materiaalin löytämisessä eliitin edustajista ei ollut vaikeuksia, sillä kenraaleista ja ministreistä, presidenteistä puhumattakaan, materiaalia löytyy liiankin kanssa. Sen sijaan sankarivainajista sotasensuurin takia oli monissa tapauksissa vaikea saada kirjallista materiaalia, jonka avulla sankarivainajan taustaa olisi valotettu. Monet sankarivainajat olivat 18-20 -vuotiaita koululaisia, ylioppilaita tai opiskelijoita, joiden elämä oli vasta alussa, eikä kertomista vielä ollut paljon. Näiden niukkojen tietojen keräämisessä Kansalliskirjaston Sanomalehtiarkistosta oli korvaamaton apu.¹⁰

Kirjan kirjoittaminen oli raskasta, sillä kaikkiin sankarikuolemiin liittyi niiden arvokkuudesta huolimatta kuolemaa ja surua. Erityisen koskettavia olivat omaisten laatimat kuolinilmoitukset, joissa suru oli läsnä ja käsin kosketeltavaa. Tästä syystä esitän parhaimmat kiitokseni Suomen Tietokirjailijat ry:lle kirjan kirjoittamista varten saamastani apurahasta, sillä ilman sen tarjoamaa tukea en olisi jaksanut viedä hanketta loppuun.¹¹ Samalla esitän lämpimät kiitokseni perheelleni ja

⁹ <https://www.geni.com/home> ja <https://runeberg.org/kuka/>

¹⁰ <https://digi.kansalliskirjasto.fi/search?formats=NEWSPAPER>

¹¹ <https://www.suomentietokirjailijat.fi/>

erityisesti puolisolteni Teijalle, jotka tukivat kirjan kirjoittamista ja kirjoittajaa parhaimmalla mahdollisella tavalla.

Vaasan Sundomissa 31.8.2025

Erkki K. Laitinen

Taulukko 1. Eliitin sankarivainajat kaatumisjärjestyksessä.

	Kaatunut	Sankarivainaja
1	1.12.1939	Gallen-Kallela, Kaijus Jorma (Adjutantti, taiteilija Aksel Gallen-Kallelan poika)
2	14.12.1939	Tapola, Arvo Johannes ”Jussi” (Jalkaväenkenraali Kustaa Tapolan veljenpoika)
3	28.1.1940	Pihlajamaa, Paavo Aatos (Presidentti Kyösti Kallion tytärtämenies)
4	15.2.1940	Kekoni, Klaus Gustaf Herbert (Kenraalimajuri Heikki Kekonin poika)
5	7.3.1940	Heikkinen, Lauri (Ministeri Pekka V. Heikkisen poika)
6	11.3.1940	Åkerman, Carl-Henrik (Kenraaliluutnantti Birger Åkermanin poika)
7	30.5.1940	Schauman, Carl-Gustaf (Kenraaliluutnantti Fredrik Schaumanin poika)
8	25.7.1941	Reinikka, Reino Sakari (Ministeri Tyko Reinikan poika)
9	10.8.1941	Ekala, Risto (Kenraalimajuri Aaro Pajarin sisarenpoika)
10	13.8.1941	Koivisto, Mauno Ilmari (Ministeri Juho Koiviston poika)
11	24.8.1941	Sihvo, Aarne Ylermi (Jalkaväenkenraali Aarne Sihvon poika)
12	30.8.1941	Salmio, Kaarlo Erkki Viktor (Eversti Into Salmion poika)
13	4.9.1941	Polón, Rolf Eino Wilhelm (Eversti Eino Polónin poika)
14	12.10.1941	Walden, Rudolf ”Rudi” (Ministeri, jalkaväenkenraali Rudolf Waldenin poika)
15	2.11.1941	Svinhufvud, Pehr Erik (Presidentti Pehr Evind Svinhufvudin lapsenlapsi)
16	6.12.1941	Talvela, Kauno Pekka K. (Jalkaväenkenraali Paavo Talvelan veljenpoika)
17	11.12.1941	Salovaara, Jorma Veikko (Ministeri Väinö Veikko Salovaaran poika)
18	10.3.1942	Lindén, Urho Erik Felix (Erkki) (Lääkintäkenraalimajuri Väinö Lindénin poika)

19	13.10.1942	Palojärvi, Mauri Henrik (Kenraalimajuri Väinö Palojärven poika)
20	22.12.1942	Winell, Berndt Torolf (Kenraalimajuri Bertel Winellin poika)
21	28.12.1942	Laatikainen, Esko Armas (Jalkaväenkenraali Taavetti Laatikaisen poika)
22	30.12.1942	Paasikivi, Juhani Wilhelm (Presidentti Juho Kusti Paasikiven poika)
23	3.3.1943	Heinrichs, Martin (Jalkaväenkenraali Erik Heinrichsin poika)
24	3.8.1943	Alfthan, Georg (Kenraaliluutnantti Carl Alfthanin poika)
25	4.11.1943	Hersalo, Mauri Vihtori (Kenraalimajuri Niilo Hersalon poika)
26	5.6.1944	Melander, Bjarne Wilhelm (Kenraalimajuri Lars Melanderin poika)
27	9.6.1944	Sihvo, Jouko Juhani (Kenraalimajuri Jussi Sihvon poika)
29	14.6.1944	Walden, Lauri (Ministeri, jalkaväenkenraali Rudolf Waldenin poika)
29	18.6.1944	Kalliokoski, Matti Ilmari (Ministeri Viljami Kalliokosken poika)
30	22.6.1944	Poppius, Ville Juhani (Kenraaliluutnantti Uolevi Poppiuksen poika)
31	10.7.1944	Polón, Tauno Eino Edvard (Eversti Eino Polónin poika)

Tässä kirjassa käsitellään suomalaisen eliitin, ministereiden ja korkeiden sotilashenkilöiden, lähiomaisten sankarikuolemaa talvi- ja jatkosotien aikana. Kirjan lähtökohtana on vanha uskomus, että eliitti piti lähiomaisensa poissa eturintaman vaarallisista taisteluista ja kärsi siten sankarikuolemien kautta vähemmän tappioita kuin muu kansa. Tämä uskomus ei kuitenkaan pidä kirjan kertomusten valossa paikkaansa.

Sankarikuolema oli sotien aikaan arvostettu tapa kuolla ja eliittiperheiden nuorukaiset olivat poikkeuksellisen innokkaita lähtemään sotaan puolustamaan maataan. Eliittiperheiden nuorukaiset olivat usein kaikkein vaarallisimmissa tehtävissä ja puolustivat urhoollisesti maataan. Kun suruviesti sankarikuolemasta sitten tuli kotiin, olivat omaiset surullisia, mutta samalla myös ylpeitä pojistaan.

Kirjassa käsitellään yhteensä eliitin 31 sankarivainajan vaiheita sodassa sekä kaatumiseen johtavia tapahtumia ja olosuhteita. Näistä tapauksista seitsemän koskee sankarikuolemaa talvisodassa ja 24 sankarikuolemaa jatkosodassa. Sankarivainajista 22 on kenraalien lähisukulaisia ja kolme presidenttien (Kyösti Kallio, Pehr Evind Svinhufvud ja Juho Kusti Paasikivi) lähisukulaisia. Sankarivainajista 25 on eliitin edustajien poikia, yksi lapsenlapsi, kaksi veljenpoikia, yksi tyttären mies ja yksi sisarenpoika.

Kirjan tiedot on kerätty kaatuneiden kantakortista, sotilasyksiköiden sotapäiväkirjoista, sukutiedoista ja kuka kukin on - teoksista. Tämän lisäksi tietoja on kerätty sota- ajan sanomalehdistä ja muista julkaisuista. Kaikkein raskainta oli kerätä tietoja sankarivainajien kuolinilmoituksista, sillä niistä paistoi läpi lähiomaisten suunnaton suru, vaikkakin myös ylpeys pojan sankaruudesta.

Kirjan kirjoittaja Erkki Kalervo Laitinen väitteli 1980 kauppatieteen tohtoriksi Jyväskylän yliopistossa ja työskenteli sen jälkeen akateemisissa viroissa, viimeiset kymmenet vuodet laskentatoimen professorina Vaasan yliopistossa, kunnes jäi eläkkeelle 2016. Laitinen on kirjoittanut uransa aikana satoja tieteellisiä julkaisuja, toistakymmentä oppikirjaa ja useita tietokirjoja sekä laskentatoimesta että sotahistoriasta.